

Lokal utvecklingsplan för Marmorbyn med närområde

Vingåkers kommun, Södermanlads län

Så här vill vi utveckla vår bygd

Här står vi idag

Marmorbyn ligger endast 12 minuter ifrån Katrineholms center med bil och 15 minuter ifrån Vingåkers center. De flesta invånarna i arbetsför ålder arbetar i Katrineholm, en del i Vingåker och ett fåtal utanför tätorterna. Då i stort sätt alla hushåll har tillgång till bil idag ser vi inget större behov av en utökad service vad gäller sjukvård, handel och leveranser. Men en utökad busstrafik är trots detta efterfrågad då alla inte har tillgång till eller möjlighet att använda bil som transportmedel vid alla tillfällen då transport till eller från tätorterna är önskvärd.

I Byn finns ett dagis och en skola upp till och med årskurs 6. Att dessa finns kvar och utvecklas är av yttersta vikt för Marmorbyns utveckling. Under de senaste åren har ett flertal familjer byggt hus och antalet lediga tomter har kraftigt minskat. Det ser vi som ett bevis på att Marmorbyn redan idag har något att erbjuda som många uppskattar. Här finns även en aktiv bygdegårdsförening som också äger en bygdegård. Föreningen har ett flertal återkommande aktiviteter som engagerar både gammal och ung. I bygdegården har föreningen också skapat ett bygdemuseum som berättar om ortens historia.

Vår idrottsförening, Gropptorps Idrottsförening (GIF), bedriver olika typer av sport men är också engagerade i generella aktiviteter såsom midsommarfirande mm.

En småbåtshamn etablerades av en nybildad båtförening för ett antal år sedan och är aktiv.

Facebookgruppen för Marmorbyn används flitigt som kommunikationsmedel och där tas olika initiativ till aktiviteter. Ett exempel är den promenadloppis som kommer att gå av stapeln i september 2018. Det kanske blir en ny tradition.

Hur ska vi genomföra önskad utveckling

Genom ett lokalt engagemang där vi tillsammans med kommunen, länsstyrelsen, vägverket och andra offentliga organisationer skapar projekt som kan förverkligas genom offentlig finansiering. Våra lokala engagerade Projektledare/intressenter ska vara drivande och leda, alternativt vara aktiva deltagare vid genomförandet av projekten. Många berörda invånare är beredda att själva vara operativa inom rimliga gränser. Finansiering av projekten räknar vi med att våra samarbetspartner inom de offentliga organisationerna ska finna.

Så här har vi arbetat

Efter kommunens informationskväll våren 2018 i Läppe, där man berättade om Vingåkers landsbygdsstrategi, bildades en liten utvecklingsgrupp. Gruppen, tillsammans med representanter för organisationen "Hela Sverige ska leva", beslöt hur vi skulle gå tillväga för att engagera bygdens invånare och att få dem att aktivt delta i bygdens utveckling. Alla invånare bjöds in till en träff i bygdegården för att tillsammans ta fram förslag på förändringar, förbättringar, aktiviteter som kan göra livet än mer njutbart i Marmorbyn och därmed också öka antalet invånare i framtiden.

Mötet resulterade i ett stort antal förslag vilka sedan har presenterats för representanter i kommunen. Nästa steg blir att förankra arbetsgruppens utkast till utvecklingsplan för Marmorbyn hos invånarna.

Tanken är nu att arbetsgruppen ska tas in under bygdegårdsföreningens "tak" och fungera som en arbetsgrupp i bygdegårdsföreningens regi. Arbetsgruppen består idag av 4 personer vilka agerar som sammankallande till stormöten samt en länk mellan Kommunen och de organisationer som kommunen har valt att arbeta med för att driva kommunens utveckling av landsbygden. Inom ramen för arbetsgruppen ska tillfälliga projektgrupper bildas vilka ska drivas av Marmorbybor som är speciellt intresserade av projektet och därför har en drivkraft att nå i mål. En projektgrupp kan bestå av en eller flera personer.

Bygdeprofil

Kulturmiljö & Bygdens Historia

Marmorbyn är en tätort i Vingåkers kommun vid sjön Kolsnaren mellan Katrineholm och Vingåker i Södermanland.

Under de senaste 30 åren har antal invånare inte varierat stort. Vi har varit kring 385 personer +/- 5 % men under de senaste åren ser vi en stadig tillväxt.

Byn är uppbyggd kring brytningen av gropptorpsmarmor och redan under 1100-1200-talet hämtade munkar från Julita kloster marmor från området för att bränna till jordbrukskalk.

Från 1860 bröts här också marmor för användning som byggnadssten. Under 1900-talet förädlades produktionen för tillverkning av fasadbeklädnader, trappor, golv och mortlar.

Marmorbyn började byggas 1937 av Gropptorps Marmor AB för att erbjuda bostäder till sina då omkring 120 anställda.

Ett marmorium öppnade i Marmorbyns bygdegård 2017.

Tillväxt och utbredning

Marmorbyns tätbygd stod under en lång tid stilla vad gäller nybyggnation. Ett större antal tomter skapades under början på 90-talet men intresset för dessa var svalt fram till 2010. Då en nybyggnation blev av. Därefter har många av de tillgängliga tomterna bebyggts och kommunen planerar nu att skapa ett nytt område med ett större antal tomter i kanten av byn. Ett flertal hus har byggts ut och moderniserats för att bättre anpassas till dagens behov.

Vi ser med tillförsikt på framtiden men en förutsättning för tillväxten är att skolan och förskolan får utvecklas vidare då det är främst unga barnfamiljer som flyttar in.

För att bli än mer attraktivt alternativ för inflyttning är det viktigt att vi sätter barn/ungdomars behov högt vad gäller utveckling av möjligheter att lokalt bli stimulerade i sin utveckling.

Utanför tätorten finns det många välvårdade äldre bostäder som ligger mitt i naturen och ett flertal har stora ytor, äldre lador och uthus vilket gör det möjligt att ha egen häst på egen tomt eller strax i närheten.

Utanför tätorten finns det många välvårdade äldre bostäder som ligger mitt i naturen och ett flertal har stora ytor, äldre lador och uthus vilket gör det möjligt att ha egen häst på egen tomt eller strax i närheten.

Natur, miljö och övriga tillgångar

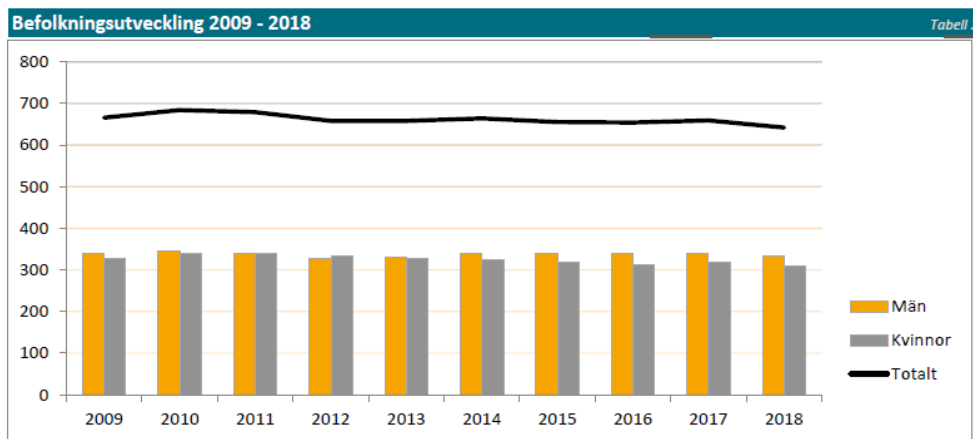
Med Sjön Kolsnaren som gräns längs Marmorbyns utbredning åt väster och åt norr sjön Lottern och Ölajaren vilken gränsar till Julita ligger Marmorbyn inbäddad i ett omväxlande landskap. Här finns stora skogar, odlade åkrar, hästhagar, rullstensåsar och berg i dagen.

Som ett resultat av detta finns det möjlighet att utöva en mångfald av utomhusaktiviteter i närområdet. Här finns en golfbana, fotbollsplaner, ridstigar, lämpliga cykelvägar, badplatser fiske, båtliv och vandringsstigar för sommaraktiviteter. I Marmorbyn finns även en tennisplan som drivs av den lokala idrottsföreningen. Tillgången på svamp och bär i skogarna är också riklig.

För vinteraktiviteter finns slalombacke, skidspår, naturisar för skridskoåkning men också spolade isar.

Statistik

Antal invånare (2018): 642

Befolkning 2018-12-31 i åldersklasser Tabell 4a

Kön	Ålder						Totalt
	0-6	7-15	16-24	25-44	45-64	65-	
Män	30	31	32	66	90	83	332
Kvinnor	21	35	30	66	85	73	310
Totalt	51	66	62	132	175	156	642

Arbetsställen

Antal arbetsställen 2019 Tabell 8a

Källa: Företagsdatabasen

Antal arbetsställen
0
1-4
5-9
10-19
20-
Totalt

Antal anställda

0	53
1-4	12
5-9	0
10-19	4
20-	0
Totalt	69

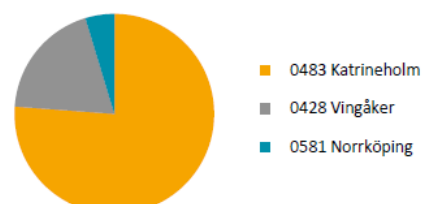
Arbetspendling 2017

Källa: Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik

Pendlingsrelation	Män	Kvinnor	Totalt
Förvärsarbetande med bostad i området	184	157	341
Bor och arbetar i området	25	16	41
Arbetspendlar ut från området	159	141	300
Uppgift om arbetsställe saknas ¹⁾	0	0	0
Arbetspendlar in till området	34	29	63
därav från övriga kommun/er i området	7	17	24

Arbetsutpendlare från Marmorbyn

Andelsfördelning för utpendling till de tre mest frekventa kommunerna

Framtidsvision

Vi ser en tätort som i lagom takt växer och därmed får ett större underlag för olika typer av lokal service. Dessa kommer att drivas av privata intressen men också av Vingåkers kommun. Kommunen kommer även att, i samarbete med kringliggande kommuner, region Södermanland med fler, kunna erbjuda en blandad och utökad service.

Prioriterade utvecklingsområden

1. Lekpark

- o *Varför: Finns endast en lekplats vid skolan vilken inte alltid är tillgänglig*
- o Finns lediga tomter på Sjöhogavägen

2. Utveckla badplatsen

- o *Varför: Badplatsen är en viktig attraktion för Marmorbyn vilken brister i skötsel*
- o Bygg ut bryggan med en förlängning rakt ut i sjön
- o Lägg i bryggor och öppna för bad redan första veckan i maj
- o Sätt upp stolar och bord
- o Parkeringen behöver ett lyft
- o Mota bort Kanadagässen (Finns medel att spraya på gräs som fungerar?)
- o Säkra att livbåt och livboj alltid finns på plats
- o Installera en utedusch
- o Toaletter önskas
- o Aktiviteter för de små t.ex. gungor, sandlåda
- o Utse sommaransvarig(a). Kan vara skolelevers sommarjobb?
- o Sätt upp en skylt som säger "Ej hundbad"
- o Plantera fruktträd i anslutning till badet

3. Cykelväg till Katrineholm

- o *Varför: Vägen är smal och många fordon åker med hög hastighet*
- o Om man drar cykelvägen ner och förbi Baggetorp så får fler glädje av den

4. Dra ner hastigheten på genomfarten men också i Marmorbyn

- o *Varför: Vi behöver minska riskerna för personskador och binda ihop norra och södra delen av Marmorbyn*
- o Dela av Ekebergsvägen strax väster om dagis
- o Sätt ut blomsterlådor eller annat passande som smalnar av vägar
- o Sänk hastigheten för genomfart till 40km/timme
- o Sänk övrig hastighet till 30 km/timme
- o Nytt övergångsställe vid utfarten ifrån dagis
- o Komplettera med trottoarer på genomfartsvägen

5. Bygg ett 3 km löpspår med elbelysning (GIF)

- o *Varför: Vi är många som saknar ett löpspår idag och vi behöver alla motionera mer*
- o Troligtvis behöver kommunen samarbeta med privata markägare för anläggningen

6. Skapa en cykelterrängbana för barn (GIF)

- o *Varför: Många barn är intresserade och tränar idag i Katrineholm. Populär aktivitet med potential.*
- o Cykelklubben Ceres kan kanske supporta detta?
- o Kan anläggas i anslutning till fotbollsplanen?

7. Kompletterande belysning på Marmorvägen

- o *Varför: Många kvällsvandrar runt byn men då belysning saknas på en del av sträckan är det viss risk för påkörning, fotvrickning mm. Vissa avstår promenaden då det känns obehagligt med det kompakta mörkret.*

Andra utvecklingsområden att arbeta vidare med

8. Skapa ett utegym (GIF)

- o *Varför: Vi behöver alla aktivera oss fysiskt*
- o Ett utegym kan byggas på lämplig plats (*vid idrottsplatsen?*)

9. Vård av vår del av Kolsnaren

- o *Varför: Dålig genomströmning eftersom sjön växer igen*
- o Vass, näckrosor och annan växtlighet som bromsar upp vattenflödet bör tas bort
- o Muddring av delar kan vara en bra lösning
- o Skapa rening av dagvatten som tycks rinna orenat ut i Kolsnaren och påverkar vattenkvalitén negativt

10. Bygg om och modernisera gamla reningsverket vid badplatsen

- o *Varför: Sänker badplatsens kvalitetsnivå genom att se usligt ut och luktar inte fräscht*
- o Finns modernare lösningar för pumpstationer
- o Kan bli mindre, lukta mindre och se fräschare ut
- o Bad platsen kan då bli mer attraktiv även för invånare i närområdet

11. Ta hand om trädgårdsavfall

- o *Varför: Idag dumpas ris och annat trädgårdsavfall på kommunens mark i närheten av bostäderna. Alternativet är att köra iväg avfallet till en officiell tipp vilket kräver en vagn, tid och transporten belastar miljön.*
- o En första åtgärd skulle kunna vara att sätta upp skyltar med "Förbjuden tippning av trädgårdsavfall på utsatta platser såsom vägen ner till båtbyggnaden"

- o Kommunen skulle kunna anvisa en lämplig plats där trädgårdsavfall kan lämnas och denna ska tömmas vid behov.

12. Rusta upp tennisbanan (GIF)

- o *Varför: Idrottsföreningen har brist på kapital och klarar bara av det mest basala underhållet.*
- o I Vingåkers kommun finns inte många alternativ till tennis spel. Om banan håller en acceptabel nivå så kommer intresset för att utnyttja den att öka
- o En möjlighet till bokning av banan per internet bör tas fram

13. Bättra på underlaget för skridskobanan (GIF)

- o *Varför: Vattnet rinner bort ifrån önskad yta vilket försvårar isens uppbyggnad (Skolan borde också ha intresse för detta)*
- o Ytan behöver jämnas till och en låg sarg/kant byggas så att vattnet stannar kvar

14. Bättre bussförbindelser

- o *Varför: Alla har inte tillgång till ett fordon privat*
- o Gäller främst till och från Katrineholm (*Finns rapport från 2010 som diskuterar kapacitet mm. "Stadsbyggnadsplaneringen?". Borde finnas hem bussar 16:00 & 18:00*)

15. Hemsida för generell information om Marmorbyn, föreningsliv mm

- o *Varför: Saknas en samlade neutral plats med information som vänder sig till Marmorbybor samt potentiella bybor*